

LUNDS UNIVERSITET
Lunds Tekniska Högskola

YTTRANDE

2006-10-02

Dnr I G52 6733/2001

1

Utvecklingsrådet

Styrelsen

Byrådirektör Gerd Olsson

Yttrande ang uppföljning av Höskoleverkets ämnes- och programutvärderingar under 2005

Höskoleverket har i uppdrag att under en sexårsperiod utvärdera all grundutbildning och forskarutbildning vid landets universitet och högskolor. Under 2005 genomförde Höskoleverket tre utvärderingar som berörde Lunds universitet/Lunds Tekniska Högskola. Det rörde sig om utvärdering av civilingenjörsutbildningen, av den tekniskvetenskapliga forskarutbildningen och av ämnet arbetsmiljöteknik. LTHs styrelse har uppmanats inkomma med en redogörelse för sin uppföljning av utvärderingarnas resultat och rekommendationer.

Förutsättningarna för utvärderingarna samt bedömargruppernas rekommendationer förutsätts kända och relateras inte här. Företrädare för berörda verksamheter har ombetts presentera sin syn på utvärderingarna. Styrelsen för LTH har utifrån sitt ledningsuppdrag tillfogat vissa kommentarer.

LTHs inställning till utvärderingar är i grunden positiv. Detta gäller alla slags verksamhet, grundutbildning, forskning, forskarutbildning, administration. LTH ser ett värde i att bli utvärderad i konkurrens och jämförd med andra motsvarande verksamheter inom och utom landet.

Civilingenjörsutbildningen (HSV-rapport 2006:8R)

Utvärderingsprocessen fungerade mycket väl. Från LTHs sida är vi nöjda med den dialog som på lärosätens initiativ föregick utvärderingen och det frågebatteri som därvid togs fram som underlag till Höskoleverkets anvisningar. Detta visar att det lönar sig för lärosätena att arbeta samordnat och proaktivt i samband med HSVs utvärderingar.

Rapporteringen har i bedömarrapporten skett på nationell nivå, lärosätensnivå och på programnivå. På såväl nationell nivå som på lärosätensnivå anser vi att bedömargruppen lyckats synnerligen väl. Bedömargruppen har fångat upp frågor som är avgörande för civilingenjörsutbildningens och därmed civilingenjörernas framtid. I rapporten visas tydligt hur ansvaret för åtgärder sträcker sig från statsmakterna, via lärosätensnivån till enskilda institutioner. Vad beträffar LTH anser vi att bedömargruppen fångat upp våra styrkor och svagheter på ett bra sätt.

På programnivå har träffsäkerheten blivit betydligt sämre. Rapporten tar fasta på observationer som visat sig just där sökarljuset råkat hamna. Därför ger bedömargruppens rapport bara fragment som kan användas för konkret arbete på de enskilda utbildningarna. Vi ser detta om en följd av bedömargruppens, av fullt förståeliga skäl, begränsade tid för att fördjupa sig i enskildheter på programmen. LTH vill varnande påpeka, att en eventuell framtida ranking av utbildningar måste bedömas på ett än mer ambitiöst bedömningsarbete.

Utvärderingen lyfter fram flera områden, där LTH har föredömlig verksamhet. Det gäller internationalisering, kvalitetsarbete, ledning och pedagogisk kompetensutveckling. På universitetsnivå tar LTH ofta initiativ för att sprida goda exempel inom dessa områden, inte minst via Utvecklingsrådet (tidigare Kvalitetsrådet) och Genombrottet. LTH bistår också övriga delar av Lunds universitet med utvecklingsinsatser bl a avseende kursutvärdering.

LTHs styrelse förkastar inte någon del av utvärderingsrapportens rekommendationer. En stark rekommendation var dock att införa en särskild planeringsmodell för ingenjörsutbildningar, CDIO (conceive, design, implemente, operate). LTH ämnar inte införa CDIO som formell modell, men inom åtskilliga utbildningsprogram används konceptet i arbetet med att omforma utbildningar för att möta den nya högskoleförordningens krav.

Civilingenjörsutbildningarna är programutbildningar, där studenterna följer en given utbildningsplan under flera år. Åtgärderna riktar därför främst in sig på att göra kloka reformer i de utbildningsplaner, som gäller från antagningen hösten 2007. Exempel på åtgärder är

- reformering av de grundläggande matematikkurserna för att bättre möta nybörjarstudenterna
- utbildning i ekonomi/entreprenörskap blir obligatorisk på alla utbildningar
- utbildning avseende hållbar utveckling blir obligatorisk på alla utbildningar
- LTHs styrelse formulerar mycket skarpa prestationskrav på programnivå, dels för årskurs 1 dels för genomströmningen totalt
- LTHs styrelse skärper internationaliseringskraven på programnivå
- poängsatt arbetsplatsförlagd utbildning utvecklas och införs selektivt.

Teknikvetenskaplig forskarutbildning (HSV-rapport 2006:18 R)

Utvärderingen av forskarutbildningen inom det teknikvetenskapliga området tog sin utgångspunkt i att studera hur processerna fungerar snarare än en ämnesmässig infallsvinkel. Detta var sannolikt den första i sitt slag inom forskarutbildningen och allmänt sett kändes den som relevant och fungerade ganska väl. Dock fanns det ett uppenbart problem i avgränsningen av teknikvetenskap gentemot angränsande områden, främst naturvetenskap. LTH valde därför att genomföra en självvärdering som omfattade samtliga forskarutbildningsämnen inom fakulteten och inte enbart de som i vissa sammanhang formellt räknas som teknikvetenskapliga.

Utan tvekan kan konstateras att det sätt som forskarutbildningen bedrivs inom LTH av utvärderarna uppfattades som i huvudsak mycket positivt. Den centralisering till fakulteten av all "icke normal" antagning (ej anställning som doktorand) som LTH genomfört innebär, att man undviker många framtida problem. Likaledes ansåg utvärderarna att LTH, i motsats till flera andra lärosäten, på ett förtjänstfullt sätt varit restriktiva i att anta studenter till enbart licentiatexamen.

Bedömgargruppen framförde endast ett fåtal rekommendationer till LTH. Häribland är den alltför vildvuxna floran av forskarutbildningsämnen den som redan har hanterats och som sannolikt åter måste ses över i en nära framtid.

Tidsplanen för att åtgärda forskarutbildningsämnena måste anpassas så, att den kan ske parallellt med en prioritering av olika forskningsområden och satsningar för att stärka FoU och utbildning bl a i samband med omfattande kommande pensioneringar av nyckelpersoner.

Arbetsmiljöteknik (HSV-rapport 2006:5 R)

Institutionen för designvetenskaper, där forskarutbildningsämnet arbetsmiljöteknik finns, hänvisar till att LTH har väl utvecklade rutiner för hur forskarutbildningen ska bedrivas. Rutinerna innefattar också regler hur examination och byte av handledare ska ske. Institutionen följer detta regelverk. Doktoranderna handleds genom en kombination av planerad handledning och handledning i det vardagliga arbetet. Hur handledningen ska läggas upp diskuteras med den enskilde doktoranden och kan variera under olika faser av doktorandstudierna. Doktorandens studieplan uppdateras regelbundet. En gång per år hålls ett utvecklingssamtal där doktorand, handledare och prefekt deltar. Vid dessa möten diskuteras och dokumenteras nuläget och vad som ska ske i framtiden. Också hur handledningen fungerar behandlas och hur man ska arbeta det kommande året.

Inom forskarutbildningsämnet arbetsmiljöteknik finns idag sex huvudhandledare. En av dessa har ett övergripande sammanhållande ansvar för forskarutbildningen. Gruppen huvudhandledare träffas regelbundet (en gång per månad) för diskussioner kring forskarutbildningen. I detta arbete ingår att på olika sätt integrera de olika forskargruppernas arbete för att optimera verksamheten.

Flera av huvudhandledarna är verksamma inom olika organ inom LTH och är väl informerade om vad som sker på fakulteten. Denna kunskap används för att utveckla ämnet och stärka dess roll.

Tillväxten av yngre forskare i gruppen är mycket god, vilket bör motverka att problem uppstår i samband med kommande generationsväxling. I dagsläget är åtta yngre disputerade forskare anställda.

Det är önskvärt med fler kvinnor inom ämnet arbetsmiljöteknik. Institutionen arbetar aktivt för att stödja kvinnor, som är intresserade för att fortsätta inom ämnet och beaktar den ojämna könsfördelningen vid varje tillsättningsärende.

Beslut att avge ovanstående yttrande har på styrelsens vägnar fattats av undertecknad, rektor i närvaro av kanslichef Per Göran Nilsson efter föredragning av byrådirektör Gerd Olsson.

Gunilla Jönson

Gerd Olsson